

**Postanowienie z dnia 20 stycznia 1995 r.
II PO 1/95**

Pismo jednej ze stron postępowania sądowego, zawierające wniosek o wyłączenie sądu i przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi, może być zakwalifikowane jako wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów tego sądu, przed którym sprawa się toczy, jeżeli strona uprawdopodobni, że między nią albo drugą stroną, a tymi sędziami istnieje stosunek osobisty mogący wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziów (art. 49 i art. 50 § 1 k.p.c.)

Przewodniczący SSN: Maria Tyszel, Sędzia SN: Adam Józefowicz (sprawozdawca), Sędzia SA: Jerzy Kuźniar,

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 1995 r. sprawy z wniosku Zbigniewa K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W. o rentę inwalidzką, na skutek wniosku Zbigniewa K. o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 6 stycznia 1995 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

zwrócić akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w W.

U z a s a d n i e n i e

Zbigniew K. złożył w Sądzie Apelacyjnym w W. w sprawie [...] (w której jest stroną) pismo z dnia 6 stycznia 1995 r., zawierające wniosek o przekazanie jego rewizji do rozpoznania innemu sądowi ze względu na to, że jako ławnik orzeka wspólnie z sędziami zawodowymi tego sądu.

Sąd Apelacyjny potraktował to pismo, jako dorozumiany wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów i przesłał go do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Trafnie i zasadnie Sąd Apelacyjny zakwalifikował ww. pismo Zbigniewa K. jako wniosek o wyłączenie sędziów sądu, w którym sprawa ma być rozpoznana. Jednakże nie wezwał wnioskodawcy do zindywidualizowania wniosku i określenia jego zakresu podmiotowego oraz usunięcia innych braków, bez uzupełnienia których pismo w tym stanie nie mogło uzyskać dalszego biegu. Wniosek nie odpowiadający wymogom przewidzianym prawem nie nadawał się do rozpoznania przez sąd, w którym został złożony, ani przez sąd nad nim przełożony. Stosownie bowiem do przepisu art. 49 k.p.c. sąd wyłącza sędziego na wniosek strony, jeżeli między nim a jedną ze stron lub jej przedstawicielem zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego. Ponadto przepis art. 50 § 1 k.p.c. wymaga, aby strona zgłaszająca wniosek o wyłączenie sędziego na piśmie w sądzie, w którym sprawa się toczy, uprawdopodobniła przyczyny wyłączenia. Zgodnie z art. 52 § 1 i 2 k.p.c. o wyłączeniu sędziego rozstrzyga sąd, w którym sprawa się toczy, a gdy sąd ten

nie może wydać postanowienia z powodu braku dostatecznej liczby sędziów - sąd nad nim przełożony po złożeniu na piśmie wyjaśnień przez sędziego, którego wniosek dotyczy.

Pismo Zbigniewa K. nie zawiera wskazania sędziów, których wniosek dotyczy ani uprawdopodobnienia istnienia między nim a sędziami stosunków osobistych tego rodzaju, że mogłyby wywołać wątpliwości co do ich bezstronności. Do takiego pisma sędziowie [...] nie mogli złożyć stosownych wyjaśnień na piśmie. Treść pisma wnioskodawcy budzi wątpliwości czy domaga się on wyłączenia sędziów tego wydziału, w którym orzeka [...], czy także sędziów innych wydziałów tego Sądu, w których nie orzeka. Sprawa ta wymagała skonkretyzowania, czego nie dokonano. Ma to o tyle istotne znaczenie, że od wyjaśnienia tej kwestii zależy, który z sądów jest właściwy do rozpoznania wniosku, tj. Sąd Apelacyjny, w którym sprawa się toczy, czy sąd nad nim przełożony.

Sąd, w którym sprawa się toczy powinien przy wstępnym badaniu wniosku o wyłączenie sędziów wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia w określonym terminie braków pisma. Dopiero po usunięciu braków pisma i dołączeniu na piśmie wyjaśnień sędziów, Sąd Apelacyjny powinien stosownie do art. 52 § 1 k.p.c. zadecydować, czy wniosek o wyłączeniu sędziów rozstrzygnie sąd, w którym sprawa się toczy, czy przedstawić wniosek do rozstrzygnięcia sądowi nad nim przełożonemu.

Ze względu na nie usunięcie braków wniosku i nie dołączenie na piśmie stosownych wyjaśnień sędziów nie było w niniejszej sprawie warunków do przedstawienia sądowi przełożonemu przez sąd, w którym sprawa się toczy, wniosku o wyłączenie sędziów tego sądu.

Wobec braku podstaw prawnych do rozstrzygnięcia przez sąd przełożony przedstawionego wniosku w sprawie wymienionej na wstępie, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że należało zwrócić akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w celu usunięcia wskazanych wyżej uchybień przepisom postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

=====